

Amit a parlagfű elleni közérdekű védekezésről tudni kell!

Figyelem! Felhívás a parlagfű elleni védekezésre!

Magyarországon a parlagfű elleni védekezésben az állampolgárok és a civil szervezetek mellett az állami szervek és az önkormányzatok is részt vesznek pl. tájékoztatás, szemléletformálás, parlagfű mentességet tanúsító matrica stb., azonban ezek közül a leghatékonyabb a közérdekű védekezés.

A parlagfű elleni közérdekű védekezés jogszabályi előírásait a jelenleg hatályos, Élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (továbbiakban: tv.), illetve a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII.30.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm.rend.) szabályozzák. E jogszabály 2008. szeptember 1. napjától lépett hatályba, rendelkezéseit csak az ezután indult eljárásoknál kell alkalmazni. Tehát ez évben már ezen jogszabályokban foglaltak szerint fognak eljárni a hatóságok.

A fentiek mellett az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez szükséges feltételrendszerről, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló FVM rendelet feltételrendszere is nevesíti a parlagfűvet. E szerint csak csökkentett mértékben részesülhet, illetve nem részesülhet támogatásban az a termelő, aki mezőgazdasági területeit nem tartja gyom-, illetve parlagfű mentes állapotban.

A parlagfű jellemző élőhelyei a megbolygatott talajú területek, elsősorban az építési területek, szántóföldek, útszélek, árokpártok. Egyéves, kétszikű magról kelő szálbeporzású növény. A mélyebb talajrétegekbe lekerült, leszántott magvai több tíz évig is megőrzik csiraképességüket. Március végén, április elején elkezdhet csirázni, fővirágzása augusztusban és szeptemberben elő- és utóvirágzása júliusban és októberben van. Egyedei igen nagy mennyiségű pollent termelnek, mely a szél útján akár 100 kilométeres távolságra is képesek tömegesen eljutni. Egy növényegyed átlagosan 3000 – 4000 darab csiraképes magot érlel. A parlagfű területi borítottsága és ezzel párhuzamosan az allergén pollenek kibocsátása, a pollenkoncentráció és annak érzékelése nagymértékben függ az időjárástól, a pollencsapda és az azt körülvevő szántóterületek elhelyezkedésétől, a természetett növényi kultúrák és telepítések növényvédelmétől, vegyszeres gyommentesítésének hatékonyságától.

Ezért nagyon fontos a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni és ezt követően ezt az állapotot meg is tartani. Ezt minden földhasználó számára a fent hivatkozott tv. 17.§(4) bekezdése előírja, azzal a megkötéssel, hogy szigorú határnapot is megállapít, ez pedig június 30-a. A törvény fogalom meghatározása szerint földhasználó (továbbiakban: földhasználó) az, aki termőfölddel, erdő vagy egyéb növényi vegetáció számára alkalmas területtel rendelkezik, illetve azt használja, vagy termőföld hasznosítására kötelezett, vagy olyan dologgal, eszközzel, berendezéssel, tárggyal rendelkezik, illetve azt használja, amelyben növény fenntartható.(tv. melléklet 30. pont)

A június 30-i határnap vonatkozásában a bírói gyakorlat szerint a parlagfű fertőzöttség fennállása már közegészségügyi veszélyt jelent, így e helyzet bekövetkezése, függetlenül a virágzástól, vagy a virágbimbó kialakulásától a törvényi rendelkezés megsértését jelenti. Ítélezési gyakorlat szerint mulasztás állapítható meg, ha a területen június 30-kát követően nem észlelhető olyan beavatkozás, amely a parlagfű fejlődésében kizárja a virágbimbók

kialakulását. A parlagfű biológiájából, illetve közegészségügyi veszélyéből adódik, hogy a tényleges virágzás kezdetét nem lehet megvárni a védekezés megkezdésével.

A törvény értelmében június 30-ka az a legvégső időpont, ameddig meg kell akadályozni a parlagfű virágbimbóinak kialakulását. Ezt az állapotot továbbra is fenn kell tartani, melynek teljesítése csak a parlagfű rendszeres irtásával lehetséges. A törvényi szabályozás célja nem az, hogy a közérdekű védekezésben részt vevő hatóságok lekaszáltassák a parlagfűvet, ez elsősorban a földhasználó törvény által előírt kötelezettsége.

A védekezési kötelezettség betartásának ellenőrzését külterületen az ingatlanügyi hatóságok (földhivatalok), belterületen a jegyző végzi. Amennyiben bizonyítást nyer, hogy a földhasználó nem tett eleget a védekezési kötelezettségének, a helyszíni ellenőrzés során a fertőzött területen a főbb töréspontjainak koordinátái meghatározásával kell azonosítani. A töréspontok koordinátáit az ingatlanügyi hatóság műholdas helymeghatározó eszköz és a hozzá csatlakozó kézi számítógép segítségével határozza meg. (PDA-GPS konfiguráció)

A tv. 50.§-a szerint parlagfű elleni közérdekű védekezést kell elrendelni, ha a földhasználó a tv.17.§.(4) bekezdésében szereplő parlagfű elleni védekezés kötelezettségének nem tesz eleget. A kötelezettség teljesítésének ellenőrzéséről a földhasználó előzetes értesítése mellőzhető. A parlagfű elleni közérdekű védekezést elrendelő határozatot – ha a közlés más módja az azonnali végrehajtáshoz fűződő érdeket veszélyeztetné – hirdetmény útján is lehet közölni. A határozat fellebbezésre tekintet nélkül azonnal végrehajtható.

A közérdekű védekezés elvégzése során a hatóság, valamint a közérdekű védekezést elvégző vállalkozó feladata végrehajtásának keretei között az érintett területre beléphet, ott a szükséges cselekményeket elvégezheti. Erre való jogosultságát kérésre köteles igazolni. A közérdekű védekezést a hatóság a lezárt terület felnyitásával, az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is elvégeztetheti./tv.50.§.(6)./

Ha a parlagfű elleni közérdekű védekezést kultúrnövény károsodása nélkül nem lehet elvégezni, a parlagfű elleni közérdekű védekezés abban az esetben rendelhető el, ha az adott területen a kultúrnövény tőszáma nem éri el az agronómiailag indokolt tőszám 50 %-át és a parlagfűvel való területi borítottság a 30 %-ot meghaladja. A parlagfű elleni közérdekű védekezés során az érintett kultúrában okozott kárért a földhasználó kártalanításra nem tarthat igényt. /tv.50.§.(7)./

Az agronómiailag indokolt tőszám viszonyítási mértékegysége db/folyóméter. A parlagfű folt borításának megállapítását 10 hektárt meg nem haladó parlagfűvel fertőzött területen 5 fő töréspont, 10 hektárt meghaladó parlagfűvel fertőzött területnél 10 fő töréspont környezetében kijelölt 2x2 méteres területen becsléssel százalékban kifejezve kell elvégezni. Ezeket a területeket úgy kell kijelölni, hogy az adatok a fertőzött területeket reprezentálják. A parlagfű folt borítottságát a becsült százalékos értékek átlagaként kell rögzíteni. Az agronómiailag indokolt tőszám megállapításához a számlálást a parlagfű folt borítottságának megállapítására kijelölt kvadrátokon belül 5 – 5 folyóméteren kell elvégezni. A parlagfű folton belül a kultúrnövény tőszámának megállapítása a kapott értékek átlagolásával történik.

A parlagfű elleni közérdekű védekezés elrendelését követően a költségek 15 napon belüli megtérítésére kell kötelezni a mulasztás elkövetőjét, késedelmes fizetés esetén a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegben. A kötelezett nem fizetése esetén a közérdekű védekezés költségei adók módjára kerülnek behajtásra, ennek behajtásáról az állami adóhatóság gondoskodik. /tv.50.§.(2)./

Amennyiben a költségek megtérítésére kötelezett a közérdekű védekezéssel érintett ingatlan tulajdonosa és az ingatlan közös tulajdonban áll, a költségek megtérítéséért valamennyi tulajdonos egyetemlegesen felel. /tv.50.§.(3)./

Növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal szemben aki a tv.17.§.(4) bekezdésében előírt, a parlagfű elleni védekezés kötelezettségét elmulasztja. /tv.60.§.(1)c./ A bírság ismételten is kiszabható /tv.60.§.(2)./ A növényvédelmi bírság tételes mértékét az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről szóló 194/2008. (VII.31.) Korm. számú rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A bírságot az azt kiszabó határozat közlésétől számított 15. napig kell megfizetni./tv.64.§.(1)./ A bírságot és az esetleges késedelmi pótlékot adók módjára kell behajtani. Ha a jogi személyre, vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetre kiszabott bírságot a kötelezett nem fizeti meg és azt tőle nem lehet behajtani, a bírság megfizetésére a jogsértés elkövetése idején helytállni köteles tagot, vezető tisztségviselőt, illetve azt a személyt kell kötelezni, aki a jogi személy, vagy a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet kötelezettségeiért a törvény alapján felel./tv.64.§.(4)./

Kárpát-medence meleg nyári, mérsékelt csapadékos, kontinentális éghajlata kedvező a parlagfű számára, hazánkban ma már a legelterjedtebb egészségkárosodást okozó gyomnövény, az egyik legigénytelenebb és legagresszívabb gyomfajunk. A szántóföldi növénytermesztés vonatkozásában tápanyag- és vízfelhasználása révén termés kiesést okoz, pollenje pedig allergiás tüneteket vált ki. Ezért nagyon fontos, hogy minden állampolgár jogkövető magatartással, mindent tegyen meg a parlagfű elleni védekezés érdekében.

A parlagfűvel szembeni védekezés elmulasztása

A Tv. 17. §. (4) bekezdésében előírt védekezési kötelezettség elmulasztása

	kevesebb, mint 50 m ²	15 000 Ft
	50 m ² , vagy nagyobb, de 100 m ² -nél kevesebb	15 000-50 000 Ft
1. belterületen:	100 m ² , vagy nagyobb, de 200 m ² -nél kevesebb	50 000-100 000 Ft
	200 m ² , vagy nagyobb, de 1 ha-nál kevesebb	100 000-750 000 Ft
	1 ha, vagy nagyobb	750 000-5 000 000 Ft
	kevesebb, mint 1 ha	15 000-50 000 Ft
	1 ha, vagy nagyobb, de kevesebb, mint 5 ha	50 000-150 000 Ft
	5 ha, vagy nagyobb, de kevesebb, mint 10 ha	150 000-225 000 Ft
2. külterületen:	10 ha, vagy nagyobb, de kevesebb, mint 30 ha	225 000-1 000 000 Ft
	30 ha, vagy nagyobb, de kevesebb, mint 50 ha	1 000 000-2 000 000 Ft
	50 ha, vagy nagyobb, de kevesebb, mint 100 ha	2 000 000-3 750 000 Ft
	100 ha, vagy nagyobb	3 750 000-5 000 000 Ft